

นโยบายที่ ๑

การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ และการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การส่งเสริมให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน โดยมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. การเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติสี่บราชสันตติวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

● กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ จัดงานวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติสี่บราชสันตติวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามฯ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่สภานายกสภาลูกเสือไทย กราบพูลรายงานกิจการลูกเสือในรอบปีที่ผ่าน โดยมีหม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายประเสริฐ บุญเรือง รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ในฐานะเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ) อธิบดีกรมพลศึกษา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตลอดจนคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือไทย ลูกเสือ เนตรนารี สมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ และบุคลากรทางการลูกเสือ ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จและร่วมพิธี เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

๒. การน้อมเกล้าฯ ถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

● กระทรวงศึกษาธิการได้ประชุมหารือร่วมกันเกี่ยวกับรายละเอียดของแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อออกเป็นแนวปฏิบัติสื่อสารและเผยแพร่ให้ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรในหน่วยงานสถาบันการศึกษา ตลอดจนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รับทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป โดยสรุปแนวปฏิบัติ ดังนี้

- ให้ลดธงครึ่งเสา เป็นเวลา ๓๐ วัน ตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙
- ให้แต่งกายและการไว้ทุกข์ เป็นเวลา ๑ ปี ตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙
- ให้จัดโต๊ะหมู่บูชาพระบรมโกศ

- การดูแลรักษาความปลอดภัย ให้ทุกหน่วยงาน/สถานศึกษาทุกแห่ง กวดขันดูแล เรื่องการรักษาความปลอดภัยของอาคารสำนักงาน และมีเจ้าหน้าที่ดูแลตลอดเวลา โดยออกคำสั่งให้ชัดเจน เมื่อเหตุการณ์ผิดปกติ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่หรือตำรวจโดยด่วน
 - การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ให้งดการจัดงานรื่นเริงของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามปกติ เช่น การจัดกีฬา กิจกรรมลูกเสือ หรือกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ต้องชักชวนให้โรงเรียนจัดได้อย่างเหมาะสม การจัดประชุมสัมมนา การศึกษา ดูงานต่างประเทศ สามารถจัดได้ตามปกติ
 - การมีส่วนร่วมกิจกรรมถวายสักการะร่วมกับส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการและสถานศึกษาให้ความร่วมมือกิจกรรมถวายสักการะไว้ว่าล้ายกับส่วนราชการอื่น ในส่วนภูมิภาค กรณีปฏิบัติ นอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ กำหนดและรายงานให้กระทรวงศึกษาธิการทราบ
- ทั้งนี้ เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมลงนามแสดงความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ และเมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ จัดพิธีทำบุญตักบาตร และพิธีถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลสดุดีมหาราช และเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ จัดพิธีทำบุญตักบาตร และพิธีถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลปณธสมวาร ๑๕ วัน

นอกจากนี้ สืบเนื่องจากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าประชาชนจำนวนมากมีความต้องการที่จะแต่งกายไว้ทุกข์ กระทรวงศึกษาธิการจึงรับนโยบายดังกล่าวและมอบให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร่วมกันบริการย้อมผ้าฟรีให้กับประชาชนในทุกหน่วยงานของ กศน. และวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ โดยจัดกิจกรรมการฝึกสอนอาชีพ และให้บริการย้อมผ้าดำ สาธิตและจัดทำริบบิ้นโบว์สีดำ แจกจ่าย พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์บริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ให้บริการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องจักรยานยนต์ฟรี ณ บริเวณริมคลองผดุงกรุงเกษมด้านข้างกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป โดยเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๗.๐๐ น.

เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ จำนวน ๑๐ รูป ถวายพระราชกุศลปณธสมวาร (๕๐ วัน) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช โอกาสนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้นำผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ร่วมกันร้องเพลงพ่อแห่งแผ่นดินและเพลงสรรเสริญพระบารมีพร้อมทั้งยืนสงบนิ่ง ๑ นาทีเพื่อถวายความอาลัย ณ สนามหน้ากระทรวงศึกษาธิการ

จากนั้น ได้เป็นประธานในการเปิดกิจกรรม Big Cleaning Day เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมแรงร่วมใจกันทำความสะอาดบริเวณรอบกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งการทำความสะอาดท่อระบายน้ำ กวาดทางเท้า ฉีดน้ำล้างทำความสะอาดพื้นผิวถนนราชดำเนินนอกและบริเวณใกล้เคียง และทาสีกำแพง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า รู้สึกดีใจ ภูมิใจ ที่ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ถวายเป็นพระราชกุศล และเชื่อว่าข้าราชการ บุคลากร กระทรวงศึกษาธิการจะรู้สึกเช่นเดียวกัน และมีความตั้งใจที่จะร่วมมือกันทำให้กระทรวงศึกษาธิการสะอาดเรียบร้อยสวยงาม เหมือนกับบ้านของตัวเอง ทั้งยังกระตุ้นเตือนให้ข้าราชการ บุคลากรทุกคน รู้รักสามัคคี

ตั้งใจทำความดีโดยนึกถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ซึ่งพระองค์ไม่ต้องการให้ทำอะไรเพื่อพระองค์ แต่ขอให้เราทุกคนทำเพื่อคนไทยด้วยกันเอง

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรและถวายพระราชกุศลสดมวาร (๑๐๐ วัน) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีพิธีถวายภัตตาหารเช้าพระสงฆ์ ๘๘ รูป และพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ถวายเครื่องไทยธรรม กรวดน้ำอุทิศถวายพระราชกุศล ณ สนามหน้ากระทรวงศึกษาธิการ

- **จัดงาน “เสมาร่วมใจ ทำดีเพื่อพ่อ : ฝึกอาชีพตามรอยพ่อ”** ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ บริเวณริมคลองผดุงกรุงเกษม ข้างกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณและเทิดพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างความรัก เทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างจิตสำนึก ค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไป และได้เรียนรู้การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและร่วมสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน ทั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากทุกองค์กรหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๑๖,๒๐๐ คน การจัดงานครั้งนี้ประกอบด้วยกิจกรรมการจัดแสดงนิทรรศการเรื่อง “อัครศิลปิน”/“เศรษฐกิจพอเพียง”และ“พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน” กิจกรรมการสาธิตฝึกอาชีพระยะสั้นและจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค เครื่องประดับตกแต่งจากนักเรียน นักศึกษา และชุมชน จำนวน ๑๗๖ บูธ และมีการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้าร่วมงาน ซึ่งมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย ๔.๑๔

- **โครงการ “ทำดีเพื่อพ่อ” จัดอาสาบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่ประชาชน** สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมโครงการจัดบริการอาหารและเครื่องดื่มให้กับประชาชนผู้เข้าร่วมแสดงความอาลัย การเข้าถวายสักการะเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ และเข้าถวายบังคมพระบรมศพ ณ บริเวณหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ท้องสนามหลวง ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ – ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ มีผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา จำนวน ๑,๐๙๙ คน จากสถาบันอุดมศึกษา ๑๖ แห่ง เข้าร่วมกิจกรรม และครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ – ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ มีผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา จำนวน ๙๗๗ คน จากสถาบันอุดมศึกษา ๑๑ แห่ง เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งมีกิจกรรมประกอบด้วย จัดบริการอาหาร อาหารว่างและน้ำดื่ม กิจกรรมจิตอาสา เก็บขยะ ล่ามภาษา ตรวจสอบสุขภาพ กิจกรรมแจกพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จำนวน ๑๐,๐๐๐ องค์ ระบายสีผ้าขาวม้า ย่าหม่องน้ำ และพืชมเสนา

๓. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ

- **จัดโครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** ครูสภาร่วมกับสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ให้มีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้ที่ครูสภากำหนด โดยใช้การศึกษาทางไกล หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐๓ คน ประกอบด้วย กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๔๕ คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๖ คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๙ คน และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๒๓ คน

- **ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องหมายเชิดชูเกียรติครูอาวุโส** และคำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นำโดยนายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการคุรุสภา พร้อมด้วยกรรมการคุรุสภา คณะกรรมการ มูลนิธิช่วยครูอาวุโส ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขาธิการคุรุสภา คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา

- **รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจจรี (Princess Maha Chakri Award - PMCA)** ดำเนินการ คัดเลือกและประกาศผลรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจจรี ครั้งที่ ๒ ปี ๒๕๖๐ ดังนี้ ๑) ครูผู้สมควรได้รับ พระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจจรี ครั้งที่ ๒ ปี ๒๕๖๐ คือ นายจิรัฏฐ์ แจ่มสว่าง ครูเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ๒) รางวัล “คุณากร” จำนวน ๒ คน ๓) รางวัล “ครูยิ่งคุณ” จำนวน ๑๗ คน และ ๔) รางวัล “ครูขวัญศิษย์” จำนวน ๑๓๖ รางวัล โดยจะมีการจัดพิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจจรี จำนวน ๑๑ ประเทศ ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

๔. ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- **โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** เครือข่ายเชิงประเด็นโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (เครือข่าย C- อพ.สธ) มีกิจกรรมหลักที่สำคัญในการเชิญชวนสถาบันอุดมศึกษาของแต่ละเครือข่ายเข้าร่วมสนองพระราชดำริฯ และร่วมกันจัดทำแผนแม่บทที่เหมาะสมกับศักยภาพและบริบทของแต่ละเครือข่าย โดยประสานและสนับสนุนการดำเนินงานสนองพระราชดำริฯ ของเครือข่าย C- อพ.สธ. พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารจัดการ เครือข่าย C-อพ.สธ. เครือข่าย ละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ตลอดจนสนับสนุนการจัดประชุมวิชาการ/สัมมนา/การจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการสนองพระราชดำริฯ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้จัดตั้งเครือข่าย C-อพ.สธ. ครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน ๙ เครือข่าย รวมจำนวนสถาบันที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ ๖๓ สถาบัน และในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายเชิงประเด็นโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ กระบวนการแก้ไขปัญหา และการร่วมกันกำหนดทิศทางในการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ อพ.สธ. รวมถึงเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเห็นความสำคัญและเข้าร่วมโครงการ อพ.สธ. เพิ่มมากขึ้น โดยมีมหาวิทยาลัยในเครือข่าย อพ.สธ. ทั้ง ๙ เครือข่ายเข้าร่วม และขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมในการร่วมจัดงานประชุมวิชาการและนิทรรศการทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ภูมิภาค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดสระบุรี

- **โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** สถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ ๗ โครงการ ดังนี้ ๑) การพัฒนาถนนสายหญ้าแฝกเชิงนิเวศน์ ระยะที่ ๒ การพัฒนาพื้นที่ เพื่อแสดงนิทรรศการการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกอย่างยั่งยืน ณ เส้นทางขึ้นดอยตุง และพื้นที่จุดชมวิว กม.ที่ ๑๒ ของ มหาวิทยาลัยนเรศวร : ชะลอโครงการ (ประสานขอข้อมูล) ๒) การขยายผลการใช้ระบบหญ้าแฝกร่วมกับวิธีทางวิศวกรรมในการลดผลกระทบต่อชุมชนจากการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในพื้นที่ตะวันออกของ มหาวิทยาลัยนเรศวร : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๓) การอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการใชหญ้าแฝกและโครงสร้างทางวิศวกรรม

บนพื้นที่ลาดชัน และลดการกัดเซาะพื้นที่ชายทะเลของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๔) การขยายพันธุ์หญ้าแฝกทนเค็มที่ผ่านการคัดเลือกโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๕) การปรับปรุงพันธุ์แฝกที่ปรับตัวได้ในสภาพน้ำท่วมและพื้นที่ชายทะเลของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๖) ประสิทธิภาพการบำบัดสารกัมมันตรังสีของหญ้าแฝกไทยของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๗) การใช้ประโยชน์สารสำคัญจากชีวมวลหญ้าแฝกทางการแพทย์และการเพาะเลี้ยงโปรโตพลาสต์หญ้าแฝกเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

● **โครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริ** เพื่อให้แนวพระราชดำริและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช สามารถถ่ายทอดไปสู่บัณฑิตนักศึกษา ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่จะช่วยสานต่อแนวพระราชดำริให้บังเกิดความยั่งยืน และเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่อง ทั้งต่อการศึกษาและการดำรงชีวิตในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงจัดโครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการต่อยอดขยายผลการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการทรงงาน รวมถึงพระราชกรณียกิจ พระราชดำริ ที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ต่างๆ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กำหนดจัดโครงการค่ายเรียนรู้ จำนวน ๔ ค่าย ตามกลุ่มภูมิภาค เพื่อวางรากฐานและส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมสร้างสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน และขยายการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องคุณธรรม ๔ ประการ คือ ความซื่อสัตย์สุจริตความพอเพียง มีวินัย จิตอาสา โดยกิจกรรมจะประกอบไปด้วยการให้ความรู้เชิงบูรณาการ ผสมผสานการเรียนรู้และปฏิบัติจากพื้นที่จริง อันเป็นพื้นฐานสำคัญของแต่ละชุมชน ตลอดจนสร้างความเข้าใจ และปลูกจิตสำนึกในเรื่องรักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มภูมิภาค รวมจำนวนประมาณ ๕๐๐ คน สนับสนุนงบประมาณรวม ๒.๙๒ ล้านบาท โดยกำหนดการดำเนินโครงการ ดังนี้

- กลุ่มภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก : มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นเจ้าภาพ ในระหว่างวันที่ ๑๘-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวนนักศึกษา ๒๐๐ คน

- กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นเจ้าภาพ ในระหว่างวันที่ ๒๓-๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวนนักศึกษา ๑๐๐ คน

- กลุ่มภาคใต้ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นเจ้าภาพ ในระหว่างวันที่ ๓-๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวนนักศึกษา ๑๐๐ คน

● **โครงการเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์**

➢ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ จัดโครงการฯ ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร และมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

➢ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อประชุมสัมมนา ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้เกิดการพัฒนาการเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามแนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ จำนวน ๖ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๒,๓๗๐ คน

● **โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** เป็นโครงการที่ร่วมดำเนินงานระหว่าง สำนักงาน กศน. สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมป่าไม้ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการดังกล่าว โดยเป็นการเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ในพื้นที่อำเภอ บ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยมี กศน.อำเภอ บ่อเกลือ เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงาน และพื้นที่ จังหวัดเลย มีกรมป่าไม้เป็นหน่วยงานขับเคลื่อน โดยในปี ๒๕๕๘ สำนักงาน กศน. ได้มีการขยายพื้นที่ ดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดน่าน เชียงใหม่ ตาก และแม่ฮ่องสอน จนถึงปี ๒๕๕๙ โดยมีพื้นที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ รวม ๕,๖๕๓ ไร่ สมาชิกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑,๔๙๙ ครัวเรือน มีการจัดตั้งกลุ่ม จำนวน ๒๖๑ กลุ่ม มีการส่งเสริมให้ดำเนินการด้านอาชีพให้แก่สมาชิกกลุ่มโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริฯ สำหรับปี ๒๕๖๐ สำนักงาน กศน. มีเป้าหมายขยายพื้นที่ดำเนินงานเพิ่มอีก ๓,๕๐๐ ไร่ สมาชิกเข้าร่วมโครงการประมาณ ๑,๒๐๐ ครัวเรือน

● **โครงการ “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด”** สืบเนื่องในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๐ เป็น วันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ “วันรักการอ่าน” สำนักงาน กศน. โดยสถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ได้กำหนดจัดงาน “ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน” พร้อมกับ เปิดตัวโครงการ “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด” ชุมชนตลาดนัดชวนอ่าน ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่าเวสต์เกต อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นโครงการตาม พระราชดำริ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปัจจุบัน สำนักงาน กศน. ได้จัดทำ “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด” ณ ตลาดสดเทศบาล ๒ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี เป็นแห่งแรกเพื่อให้เป็นห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาดต้นแบบ นอกจากนี้ ยังตั้งเป้าหมายให้ สำนักงาน กศน. กทม.และ สำนักงาน กศน.จังหวัดทุกแห่ง เร่งดำเนินการจัดทำ “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด” เพื่อจัดทำเป็นต้นแบบ ปี ๒๕๖๐ รวม ๗๗ แห่งทั่วประเทศ

● **จัดกิจกรรม “ศร.ปลูกป่าร่วมใจทำดีเพื่อพ่อ”** เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเพื่อส่งเสริมให้บุคลากร นักเรียน นิสิตนักศึกษาเรียนรู้แนวพระราชดำริ รวมถึงได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ของชาติ โดยส่วนกลางจัดขึ้นในพื้นที่ เขาพระยาเดินธง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี พร้อมกับส่วนภูมิภาคซึ่งจัดกิจกรรมพร้อมกันทุกจังหวัด ทั่วประเทศ จำนวน ๙๙๙,๙๙๙ ต้น โดยกำหนดพื้นที่ปลูก ดังนี้

ส่วนกลาง จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ จำนวน ๕,๐๘๙ ต้น ณ พื้นที่บริเวณเขาพระยาเดินธง ตำบล ตีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานเปิดโครงการ และนำผู้บริหาร บุคลากร นิสิตนักศึกษา นักเรียน ร่วมกันปลูกต้นไม้จำนวน ๕,๐๘๙ ต้น ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒,๐๒๐ คน ประกอบด้วยผู้บริหารและบุคลากร จำนวน ๕๒๐ คน และมีนักเรียนนิสิตนักศึกษา ในจังหวัดลพบุรี จำนวน ๑,๕๐๐ คน

ส่วนภูมิภาค กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดลพบุรี) ร่วมกับ หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ จังหวัดละประมาณ ๑๓,๒๖๕ ต้น โดยปลูกภายใน พื้นที่ของหน่วยงาน สถาบัน และสถานศึกษา หรือพื้นที่ที่เหมาะสม โดยกรมป่าไม้ได้ให้การสนับสนุนพื้นที่ปลูก ป่าของส่วนกลาง และมอบกล้าไม้เพื่อนำไปปลูกทั่วประเทศ จำนวน ๙๙๙,๙๙๙ ต้น สำหรับพันธุ์ไม้ที่กรมป่าไม้

รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ปีที่ ๓
(วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐)
กระทรวงศึกษาธิการ

ให้การสนับสนุนเพื่อปลูก ประกอบด้วย ต้นรวงผึ้ง (ต้นไม้ประจำรัชกาลที่ ๑๐) ต้นพิภูล (ต้นไม้ประจำจังหวัด
ลพบุรี) และพันธุ์ไม้อื่นที่เหมาะสมกับท้องถิ่น